

פרטי החוזר:

תאריך: 29/11/2021

חוזר ביטוח מס': 1486

נושא: הכנסות חברה משפחתית - עדכון

תת נושא:

תאריך תחולה:

תכני החוזר:

- 1. מטרת החוזר 1
- 2. פתח דבר 1
- 3. הנחיות לפקיד 2
- 4. מקרים חריגים 2
- 5. רשימת תפוצה 3

1. מטרת החוזר

הנחיות לחיוב בדמי ביטוח של הכנסה שמקורה בחברה משפחתית, בהתאם לפסק הדין שניתן בבית הדין הארצי, רפאל נחושטן ואח' נגד המוסד לביטוח לאומי עב"ל 61198-02-20, עב"ל 68069-02-20, עב"ל 63009-02-20

2. פתח דבר

בשנת 2015 ניתנה חוות דעת משפטית על פיה החל משנת 2014 ניתן יהיה לפטור חברה משפחתית מתשלום דמי ביטוח על הכנסה, שלו הייתה בידי היחיד הייתה פטורה מתשלום דמי ביטוח. ההנחיות פורטו בחוזר ביטוח 1438.

בעקבות הליך שהתקיים בנושא בבית הדין האזורי לעבודה, המוסד לביטוח לאומי חזר בו מחוות הדעת ובית הדין קיבל את עמדתו וקבע שההכנסה החייבת של חברה משפחתית תהיה חייבת בדמי ביטוח לאומי ללא בחינה של מקור ההכנסה.

התובעים ערערו על פסק הדין של בית הדין האזורי, ולאחרונה התקבל פסק דין בבית הדין הארצי אשר דחה את הערעור ואישר את עמדת המוסד לביטוח לאומי. הן מבחינת לשון החוק והן מבחינת תכלית עמדת המוסד.

3. הנחיות לפקיד.

בהתאם לסעיף 373א לחוק הביטוח הלאומי ובעקבות ההליכים המשפטיים תחוייב ההכנסה מחברה משפחתית לפי התקופות הבאות:

1. הכנסות מבוטח מחברה משפחתית משנת 2008 עד 2013 חייבות בדמי ביטוח ללא בחינה של מקור ההכנסה.
2. הכנסות מבוטח מחברה משפחתית משנת 2014 עד 2017 יבחנו בהתאם להנחיות המפורטות בחוזר 1438.
3. הכנסות מבוטח מחברה משפחתית משנת 2018 ואילך חייבות בדמי ביטוח ללא בחינה של מקור ההכנסה.

לפיכך, תבוטל הקפאת פעולות האכיפה שניתנו בתיקים שעניינם חובות חברה משפחתית ולחייב בהתאם.

4. מקרים חריגים

4.1 בתקופת הביניים

עד למתן פסק הדין, ניתנה לסניפים הנחייה להעביר את הפניות בנושא הכנסות חברה משפחתית למשרד הראשי. במקרים אלו הוזנה במערכת מניעת פעולות אכיפה, לכן יוזן בהם סיום מניעת פעולות האכיפה ותישלח למבוטח הודעה בהתאם. פעולות אלו יבוצעו על ידי המשרד הראשי.

4.2 הכנסת עצמאי

במקרה בו התקבלה שומה עם הכנסה ממקור עצמאי והמבוטח טוען כי מדובר בהכנסה שמקורה בחברה משפחתית, עליו להמציא אסמכתאות כמפורט בחוזר 1438 ולהוכיח כי ההכנסה מהחברה המשפחתית בשומת החברה יוחסה אליו כעצמאי בשומה האישית, פקיד הגביה יבחן את האסמכתאות ויתקן בהתאם ככל שידרש. דוגמה:

התקבלה שומת חברה משפחתית לשנת 2018 עם הכנסה 100,000 ש"ח ובשומה של הנישום המייצג התקבלה הכנסת עצמאי בסך 100,000 ש"ח. בעקבות קליטת השומה נפתח עיסוק עצמאי. המבוטח המציא את השומות וכן דו"ח ההתאמה למס של החברה, המראה כי לחברה הכנסה עסקית בסך 100,000 ש"ח. למבוטח אין הכנסות אחרות. מאחר והמבוטח לא היה עצמאי בשנת המס, תחוייב הכנסתו מהחברה המשפחתית בדמי ביטוח כ"הכנסה שלא מעבודה". הכנסה ועיסוק כעצמאי – יבוטלו.

4.3 הפסדים בחברה משפחתית

כאשר בחברה משפחתית קיימים הפסדים שנצברו במשך מספר שנים, יתכן ותתקבל שומת חברה בה תדווח הכנסה, אך בפועל בשומה האישית של הנישום המייצג ההכנסה מהחברה המשפחתית מקוזזת מול ההפסד הקודם שלה, פקיד הגביה יבחן ויתקן בהתאם ככל שידרש.

דוגמא:

שנת 2018

- שומת חברה משפחתית - הפסד בסך 500,000 ש"ח.
- שומה עצמית של הנישום המייצג - חלק ההפסד קוזז מול הכנסותיו ממקורות אחרים של בשנת 2018 ונותרה יתרה להפחתה בסך 350,000 ש"ח, המועברת לשנת המס 2019.

שנת 2019

- שומת חברה משפחתית - רווח בסך 400,000 ש"ח.
- שומה עצמית של הנישום המייצג - הפסד **מועבר** מחברה משפחתית בסך 350,000 ש"ח קוזז מרווח חברה משפחתית בסך 350,000 ש"ח.
- יתרת הרווח בסך 50,000 היא ההכנסה החייבת מחברה משפחתית בשנת 2019. במקרה זה יבוטל החיוב הקודם מחברה משפחתית במסך 221 ותוזן, במסך 224, ההכנסה מחברה משפחתית בסך 50,000.

5. רשימת תפוצה

מנהלי תחום ביטוח וגביה.